

Keuruun hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2023

Dokumentin sisältö

JOHDANTO

Asukasluvun kehitys vuonna 2023

OSA I Hyvinvoinnin indikaattorit

1 HYTE-kerroin

Hyvinvointikertomus 2023

2 Kokonaisuudet

2.1 Ehkäisevä työ

2.2 Elinvoima

2.3 Kulttuuri

2.4 Liikunta

2.5 Mielenhyvinvointi

2.6 Osallisuus

2.7 Ravitsemus

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

3 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

Lähteet

JOHDANTO

Kunnalla on velvollisuus laatia hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, joka pohjautuu lakiin Sosiaali ja terveydenhuollon järjestämisestä lukuun 6 (612/2021).

Laissa todetaan:

"Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista."

Tästä asiakirjasta ilmenee Keuruun kaupungin hyvinvointikertomuksen vuosiraportti vuodelta 2023. Vuosiraportti pohjautuu Keuruun laajaan hyvinvointisuunnitelmaan vuosiksi 2021-2026, joka on hyväksytty Keuruun kaupunginvaltuustossa 6.5.2024.

Asukasluvun kehitys vuonna 2023

Keuruun ennakkollinen asukasluku joulukuussa 2023 oli tilastokeskuksen mukaan 9 184 asukasta. Asukasluku vähentyi 66 asukkaalla vuodesta 2022.

Vuonna 2023 Keuruulla syntyi 32 lasta (vähennystä -17 lasta) ja kuoli 171 henkilöä (+15 henkilöä).

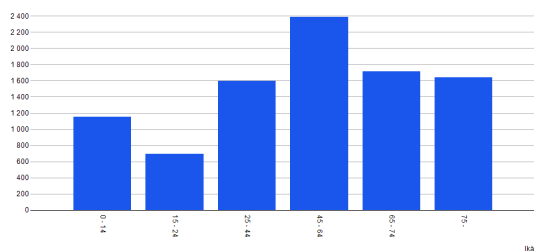

Alla esitetyt tiedot ovat vuodelta 2023. Suluissa muutos vuoteen 2022.

- 0-14-vuotiaat 1 154 (-16)
- 14-24-vuotiaat 693 (+22)
- 25-44-vuotiaat 1 598 (-15)
- 45-64-vuotiaat 2 385 (-42)
- 65-74-vuotiaat 1 711 (-58)
- 75-> vuotiaat 1 643 (+ 126)

Keuruun väestörakenne ikäryhmittäin on kuvattuna alla olevaan taulukkoon 1.

Väestö 31.12. muuttujina ikä. Keuruu, Yhteensä, Väestö 31.12., 2023.

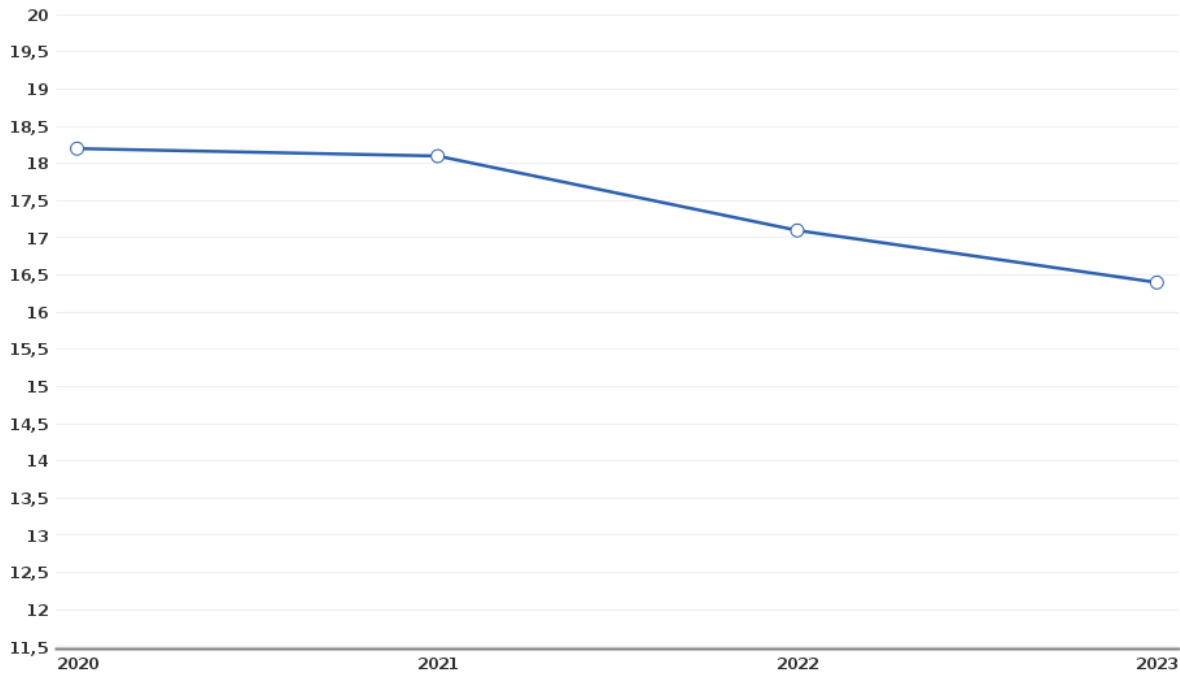

OSA I Hyvinvoinnin indikaattorit

1 HYTE-kerroin

Tiivistelmä:

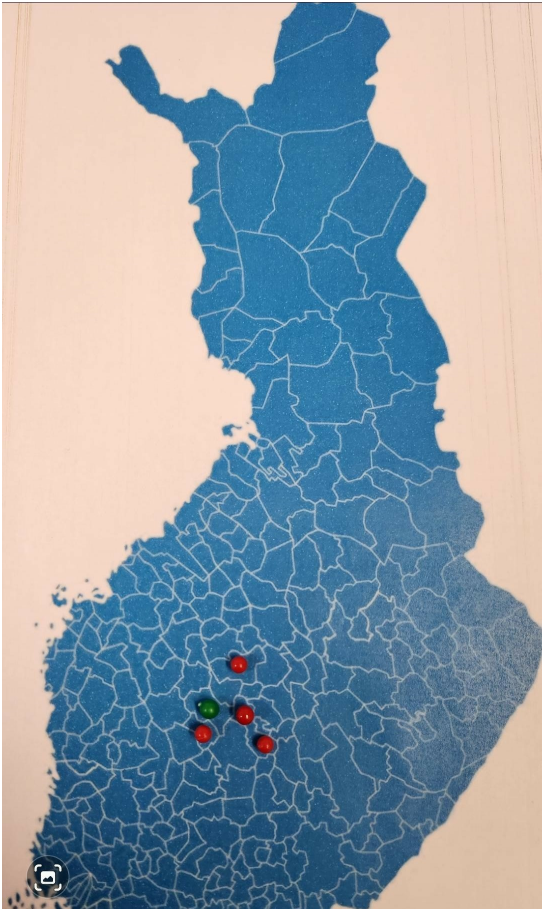
- Keuruun kaupungin HYTE-kerroin on laskenut vuodesta 2020 vuoteen 2023. Viimeisimmän vuoden lasku asukasta kohden on 17,1€/asukas -> 16,4€/asukas. Valtionosuuksissa tämä tarkoittaa noin 11 500 euroa. Alla olevasta taulukosta 3 ilmenee asukaskohtaisen HYTE-kertoimen määrän kehitys vuosina 2020-2023.

Taulukko 2 Hyte-kerroin vuosina 2020-2023.

Alle koottuun indikaattoritietoon on valittu vertailualueiksi:

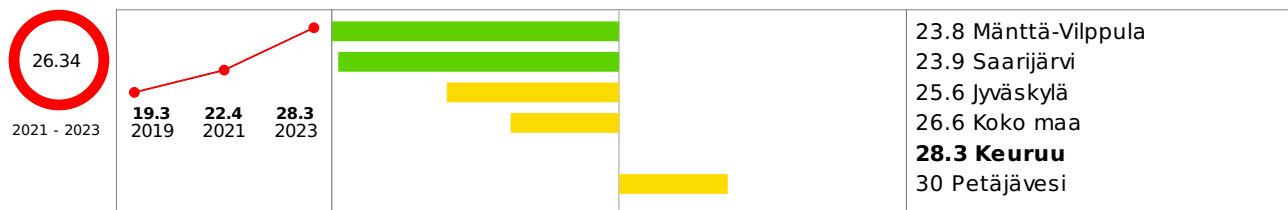
- Mänttä-Vilppula
- Saarijärvi
- Petäjävesi
- Jyväskylä
- Koko maa

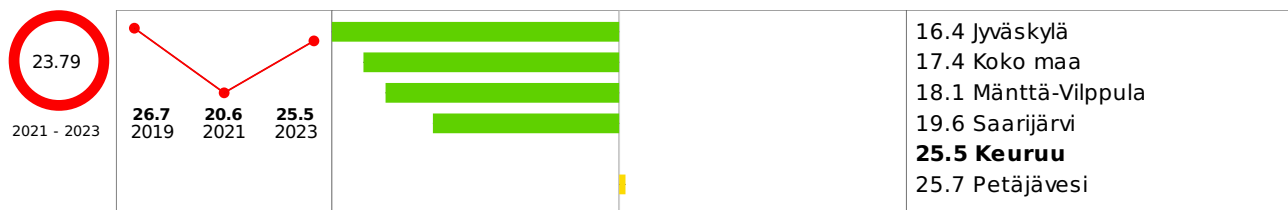
Talous

HYTE-kerroin

Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

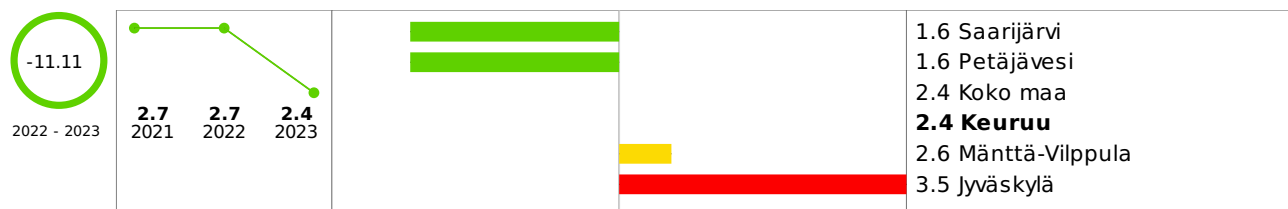
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

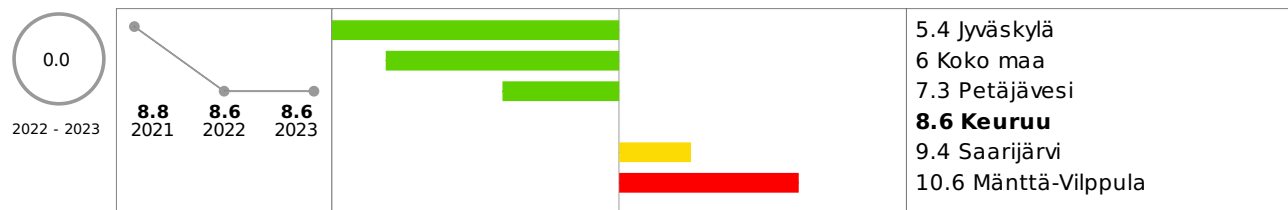
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

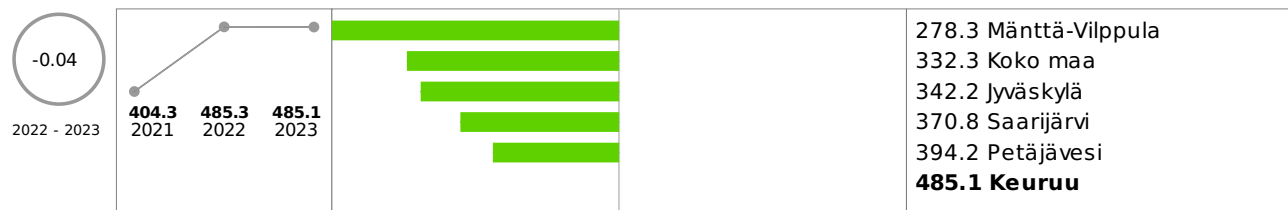
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

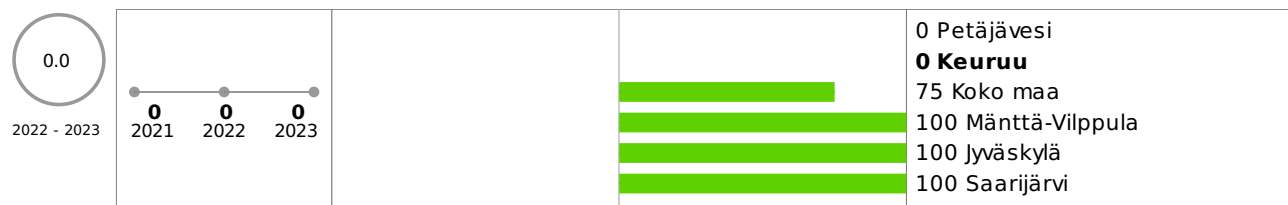
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

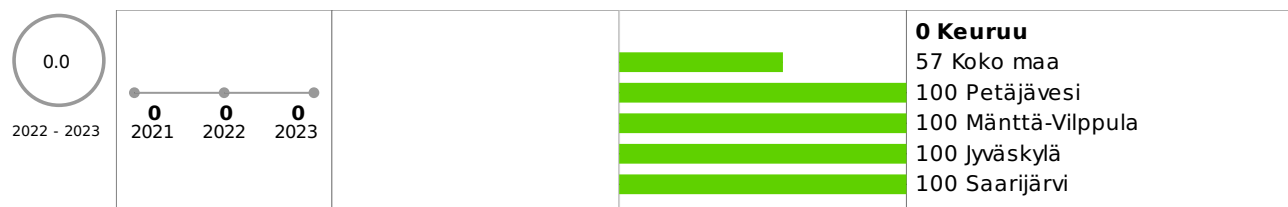
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

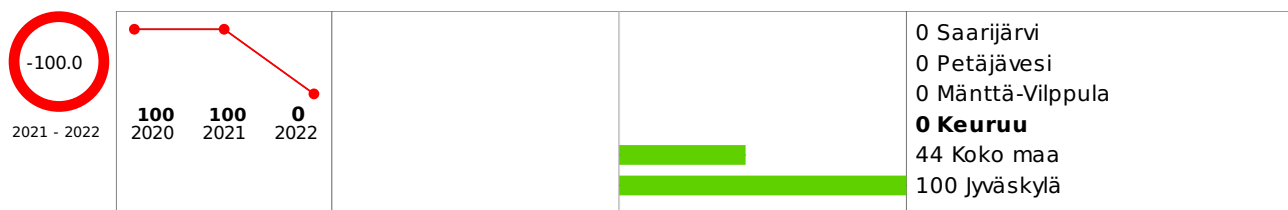
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

Kunnan palveluluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

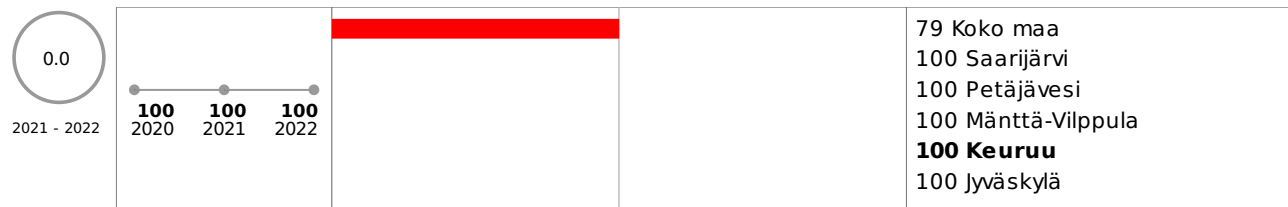
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

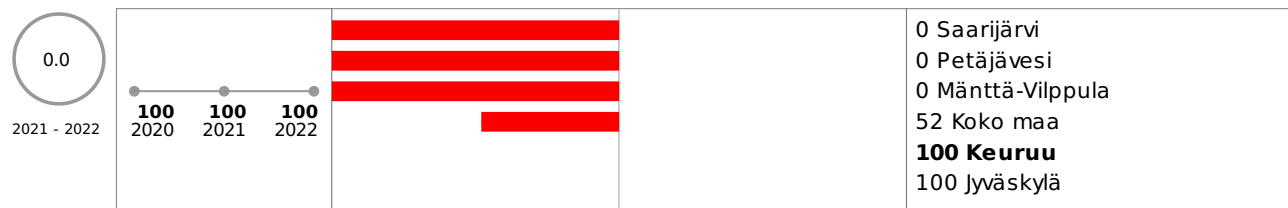
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

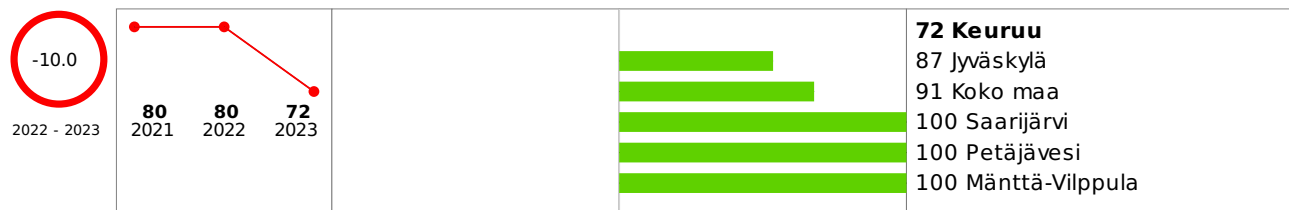
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin

Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

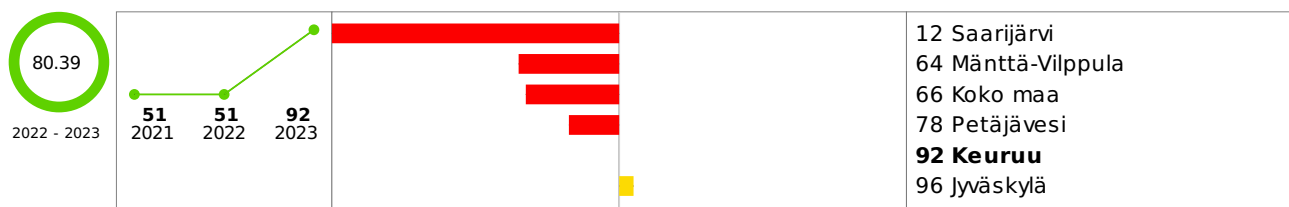
Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

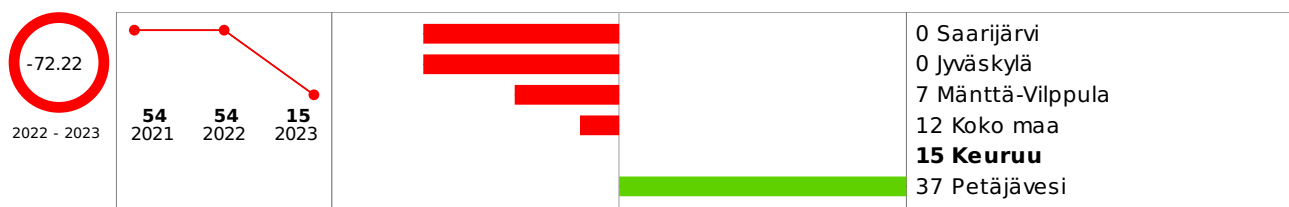
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

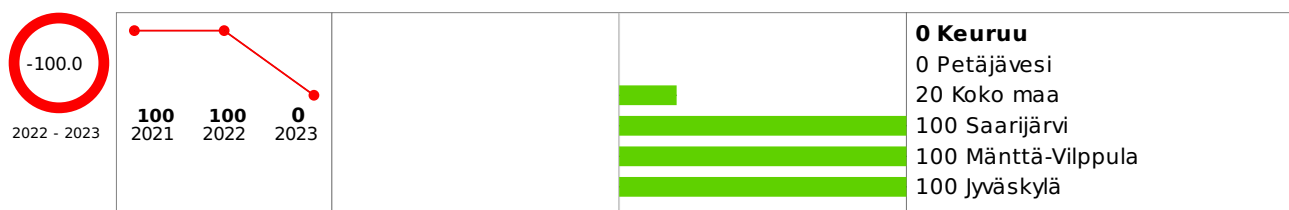
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

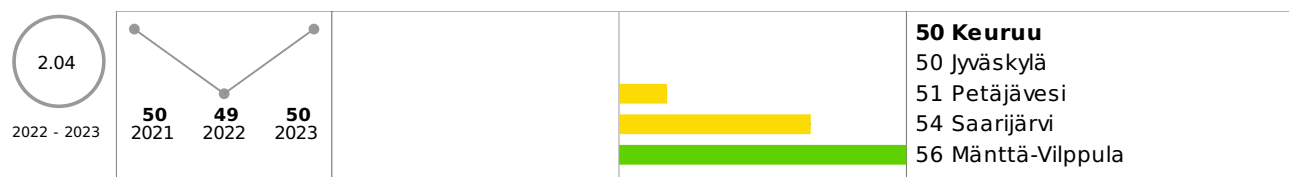
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä - TEA, pistemäärä

Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

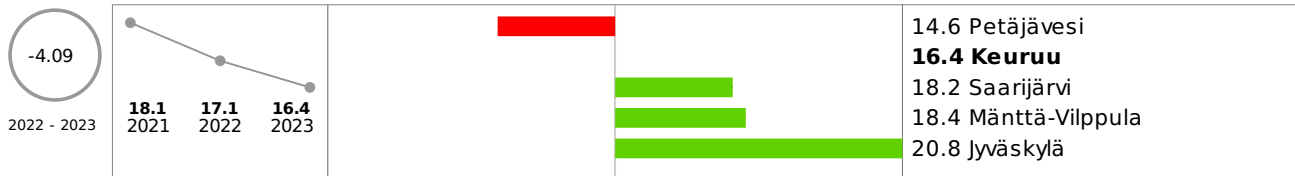
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

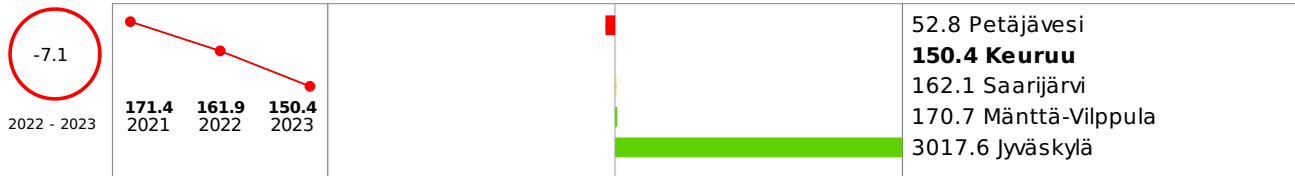
HYTE-kerroin, 0 - 100

HYTE-kerroin euroa / asukas

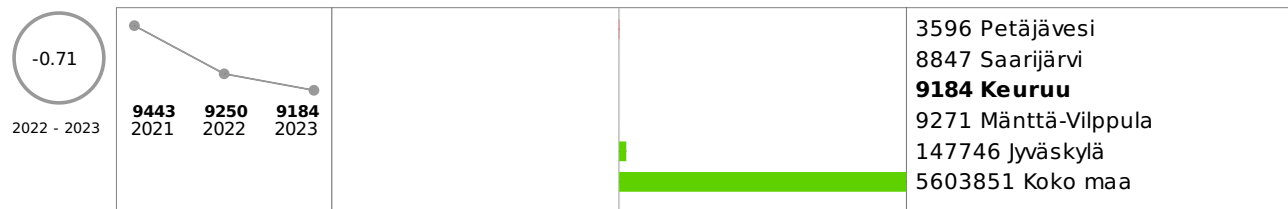
HYTE-kerroin, 1 000 euroa

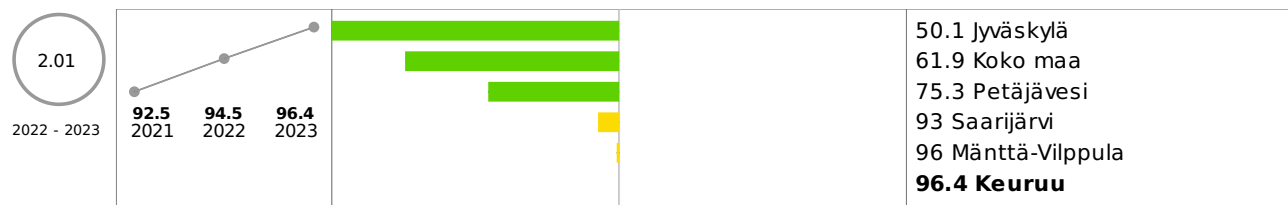
Perustiedot

Väestö

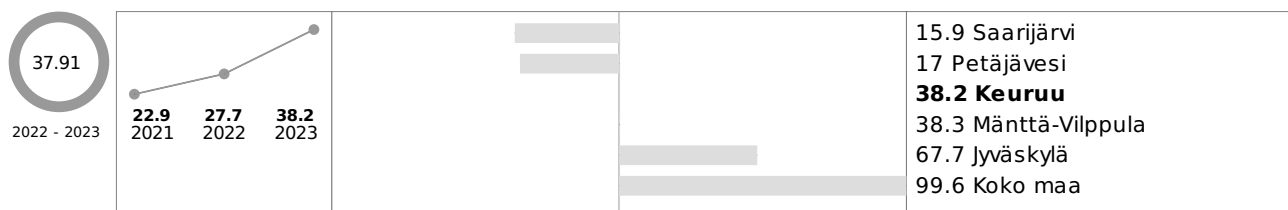
Väestö 31.12.

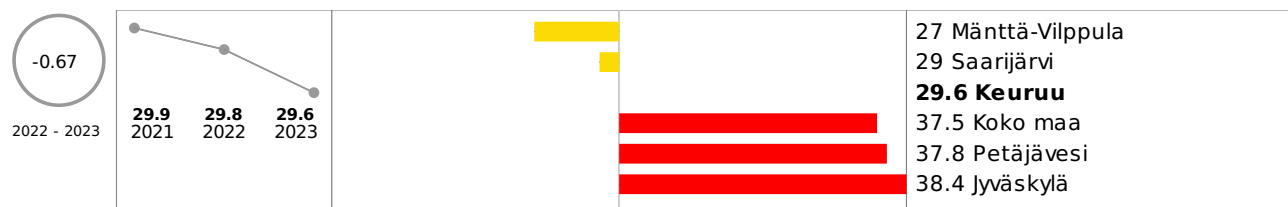
Huoltosuhte, demografinen

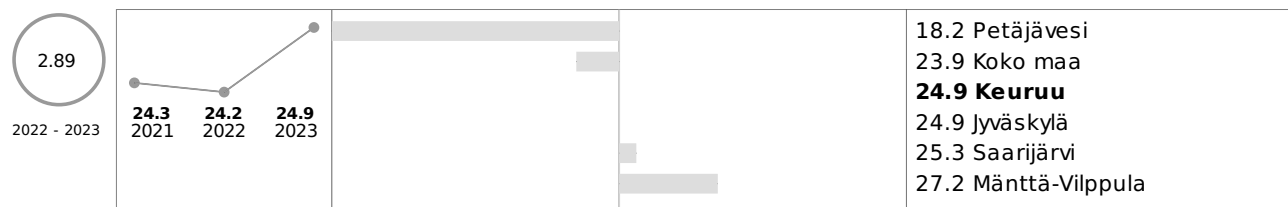
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

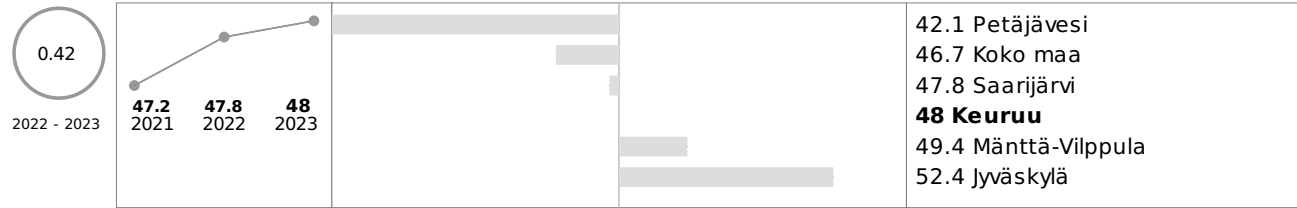
Lapsiperheet, % perheistä

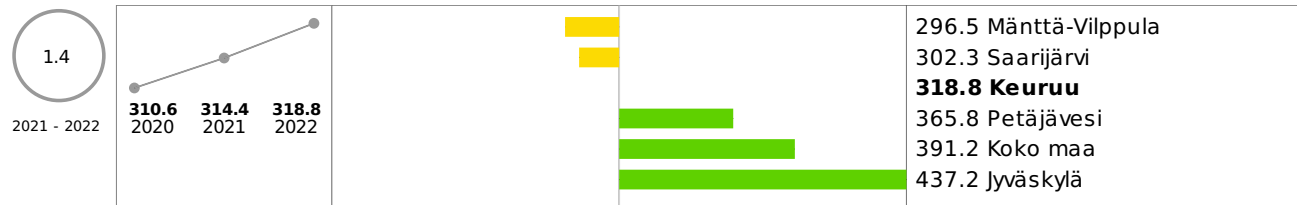
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

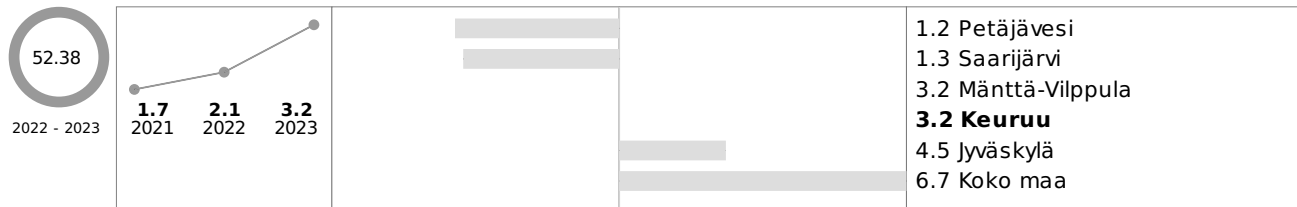
Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista

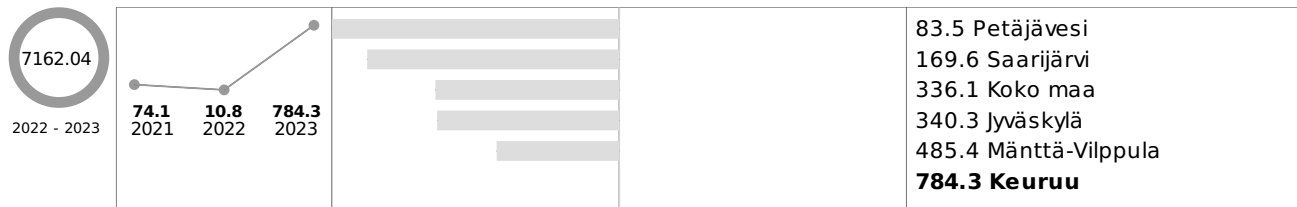
Koulutustasomittain

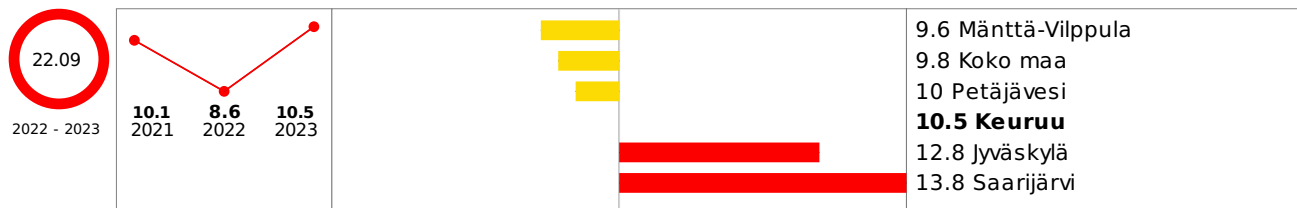
Ulkomaan kansalaiset, % väestöstä

Vastaanotetut pakolaiset / 100 000 asukasta

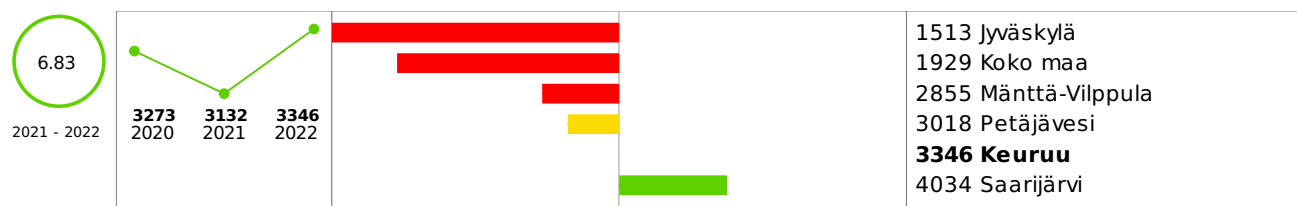

Työttömät, % työvoimasta

Tulot

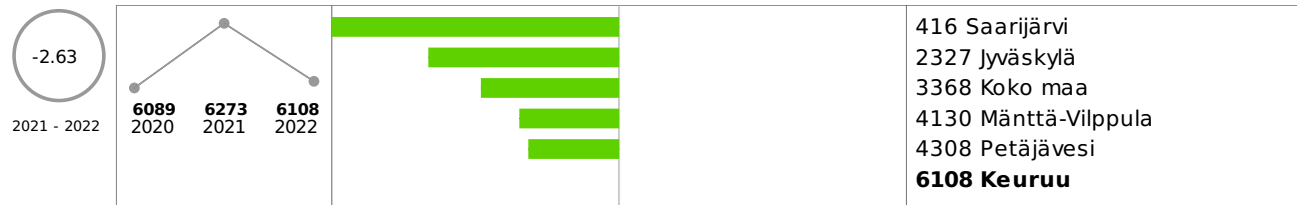
Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

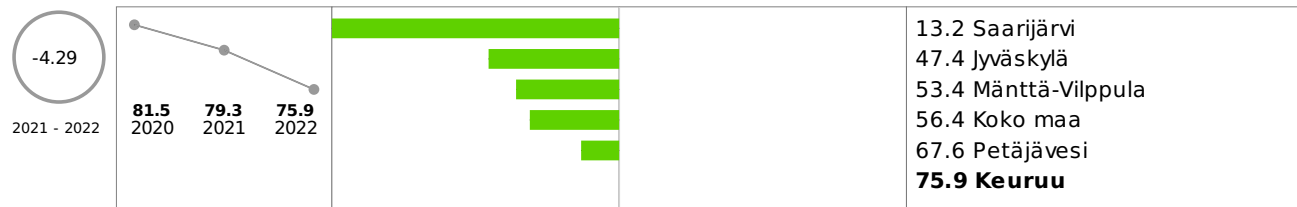
Valtionosuudet, % nettokustannuksista

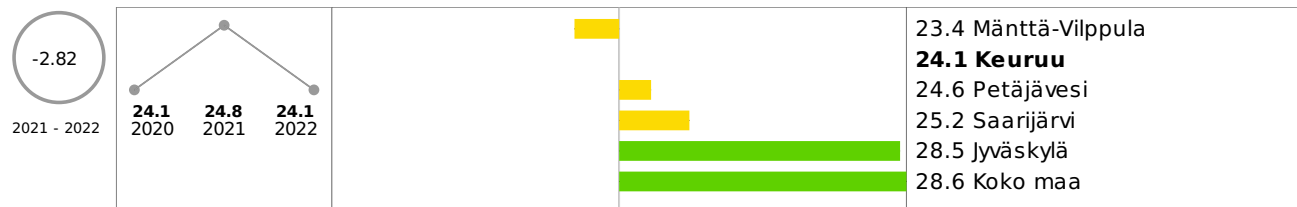
Lainakanta 31.12., euroa / asukas

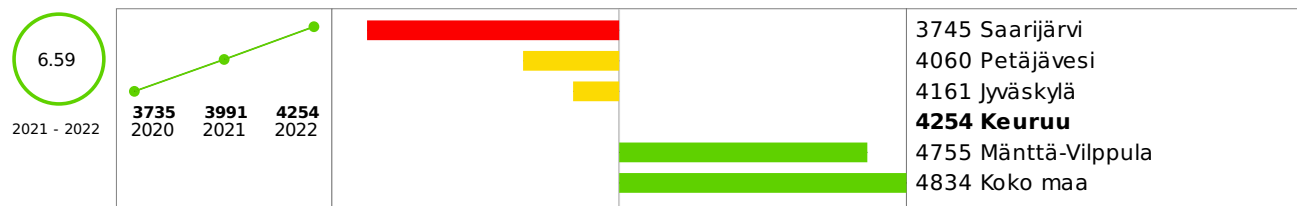
Suhteellinen velkaantuneisuus, %

Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

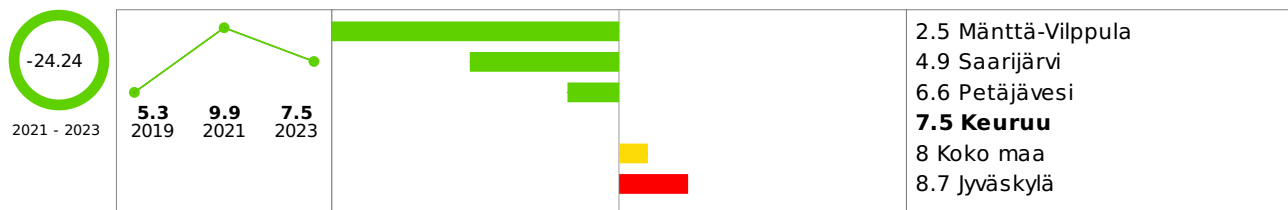
Verotulot, euroa / asukas

1. Ehkäisevä työ

Huumeet

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

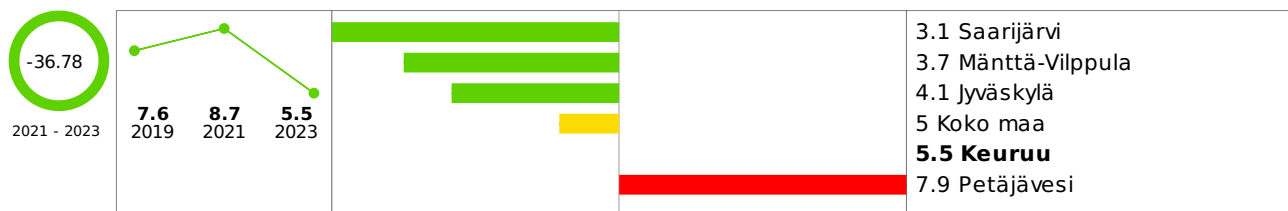

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

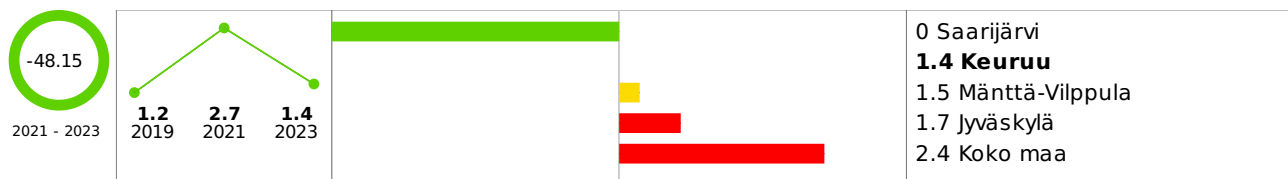

Tupakka- ja nikotiinituotteet

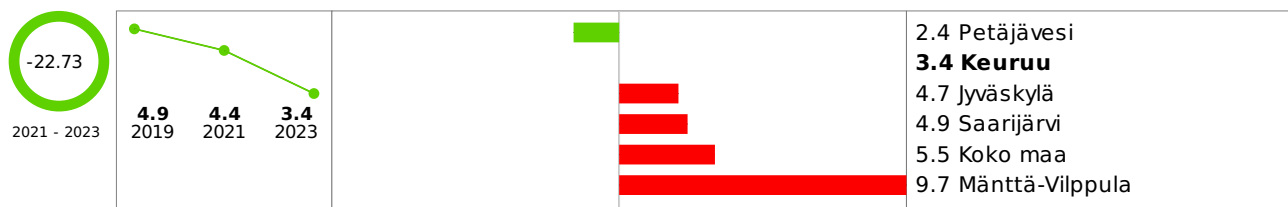
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

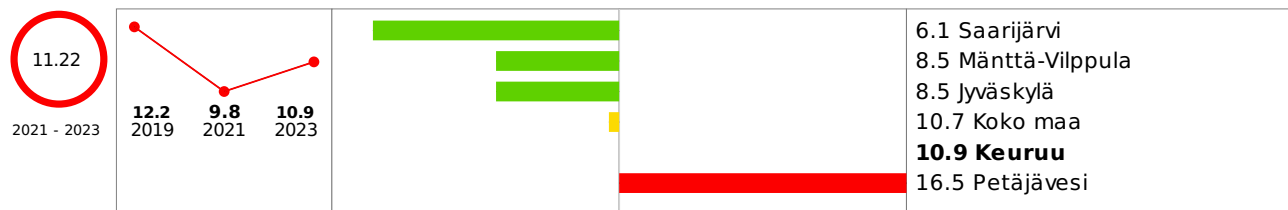
Tupakoi päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

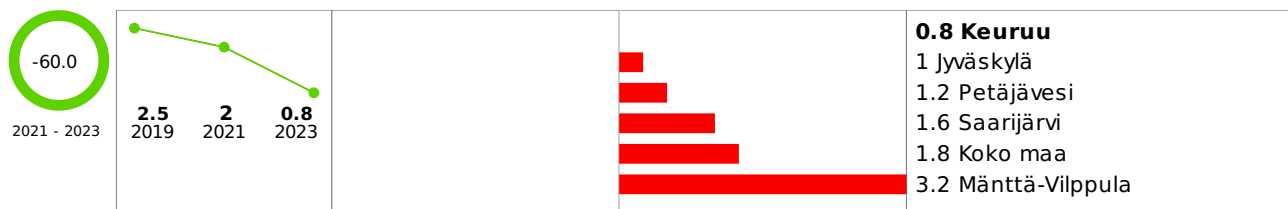

Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

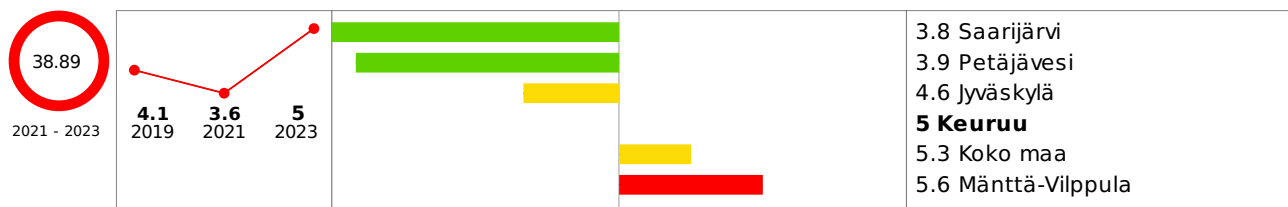

Alkoholi

Vanhemman liiallinen alkoholinkäyttö aiheuttanut haittaa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

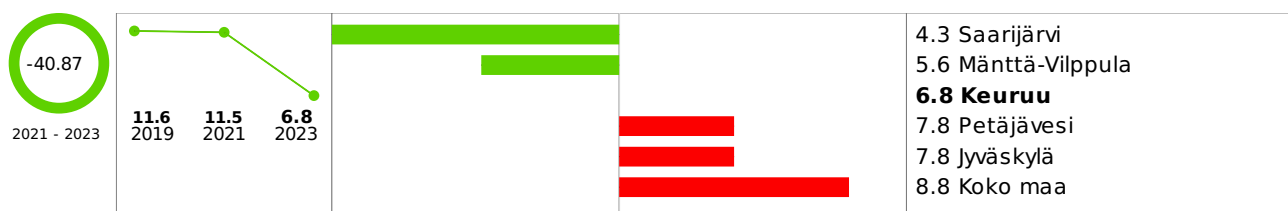
Vanhemman liiallinen alkoholinkäyttö aiheuttanut haittaa, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Vanhemman liiallinen alkoholinkäyttö aiheuttanut haittaa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

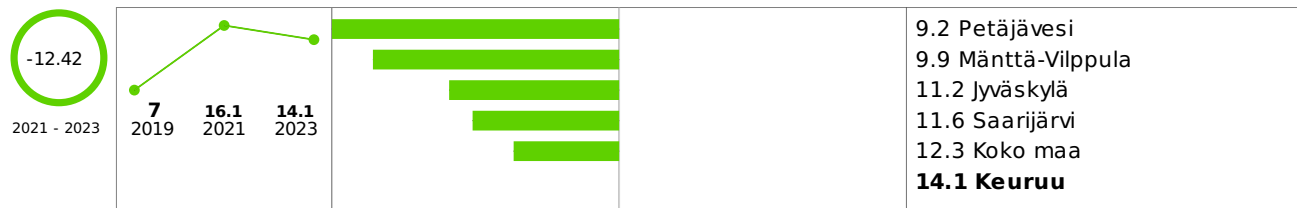

Väkivalta

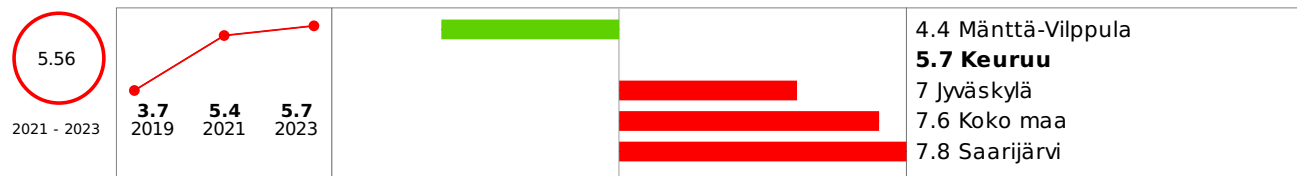
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2019-)

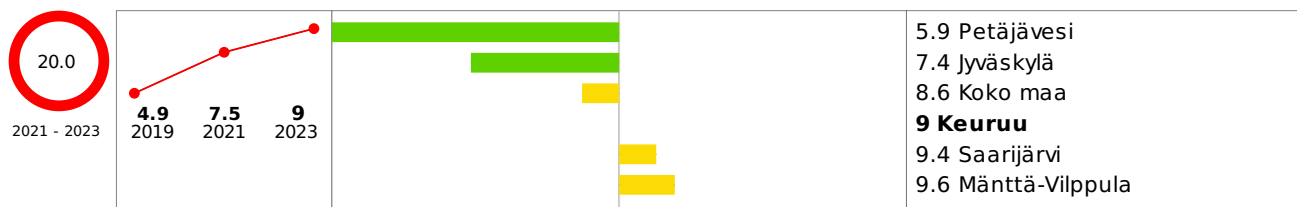

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

Kiusaaminen

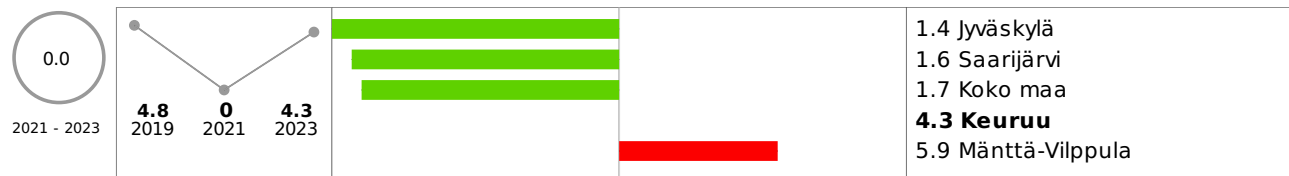
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

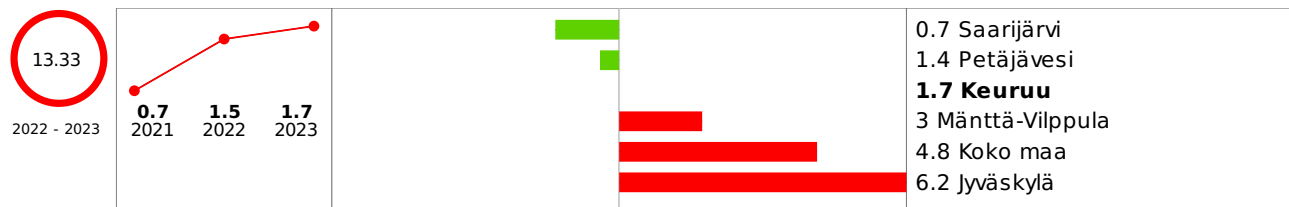

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Poliisin tilastot

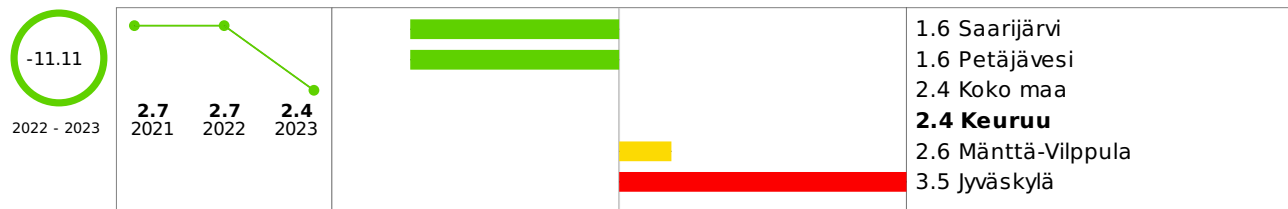
Poliisin tietoon tulleet kaikki huumausainerikokset / 1 000 asukasta

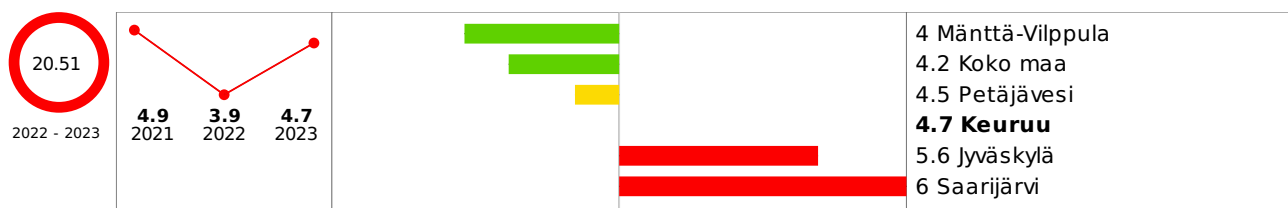
2. Elinvoima

Työllisyys

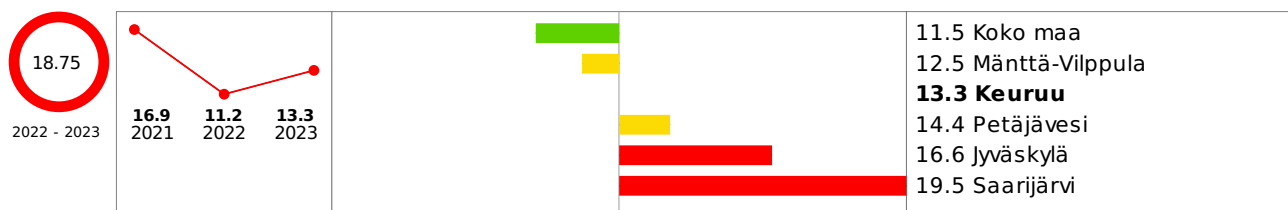
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

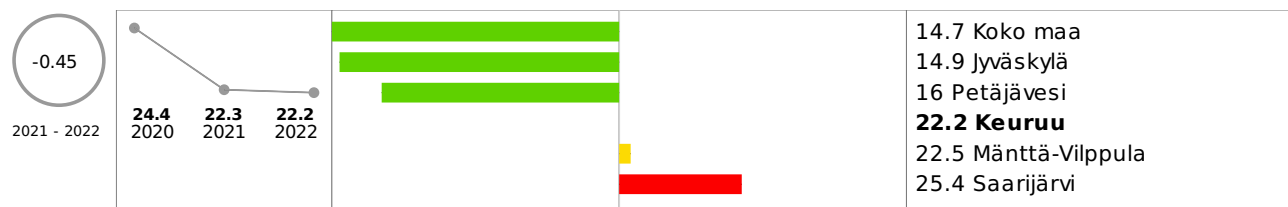
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

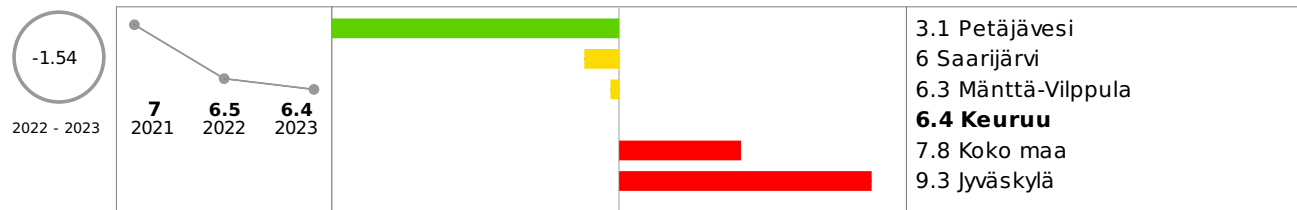

Avoimien työpaikkojen määrä (Joulukuu)

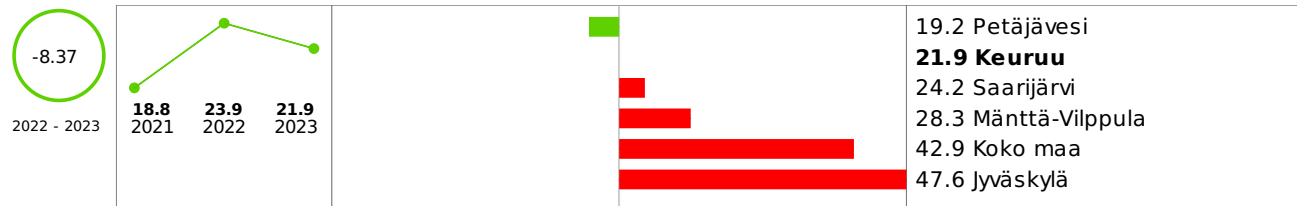

Turvallisuus

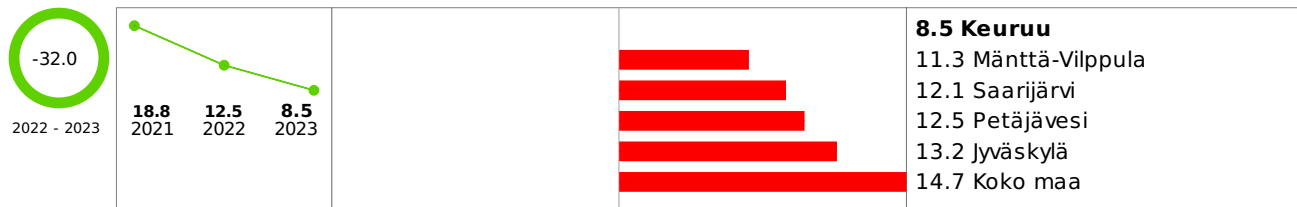
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta

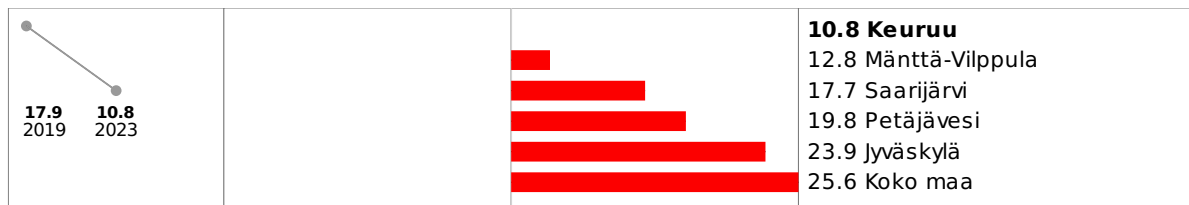

Poliisin tietoon tulleet liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikenneriikkomukset / 1 000 asukasta

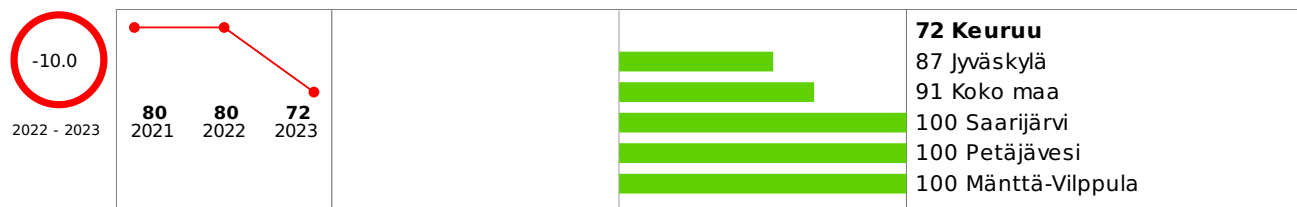

Ympäristö

Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

Turvallisuus

Asuin ympäristön viihtyisyys

● 4.1 2023			4.1 Keuruu
-------------------------	--	--	-------------------

3. Kulttuuri

Kulttuuri

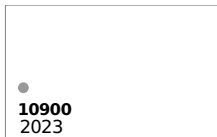
Kansalaisopiston kävijämäärät %

 <p>● 15.4 2023</p>			15.4 Keuruu
---	--	--	--------------------

Kirjaston käyttäjät %

 <p>● 33.4 2023</p>			33.4 Keuruu
---	--	--	--------------------

Museon kävijämäärä

 <p>● 10900 2023</p>			10900 Keuruu
--	--	--	---------------------

Kaupungin, järjestöjen ja muiden toimijoiden yhteistyössä tuottamien tapahtumien määrä

 <p>● 90 2023</p>			90 Keuruu
---	--	--	------------------

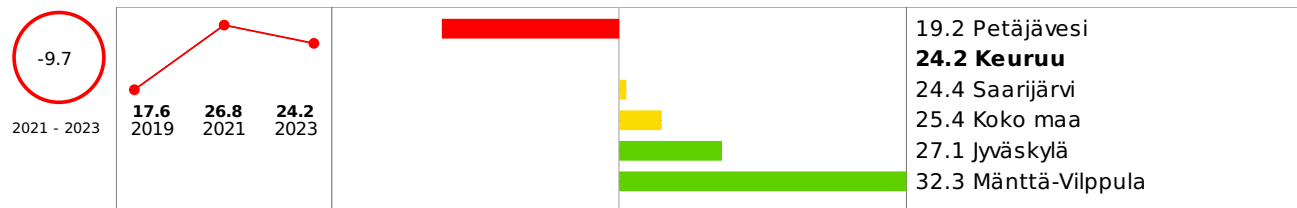
4. Liikunta

Liikunta

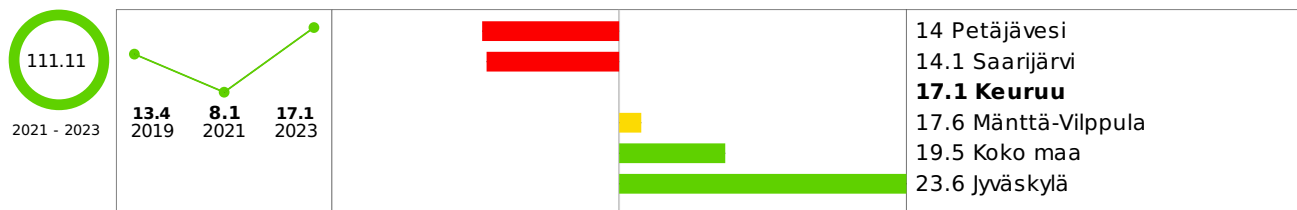
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

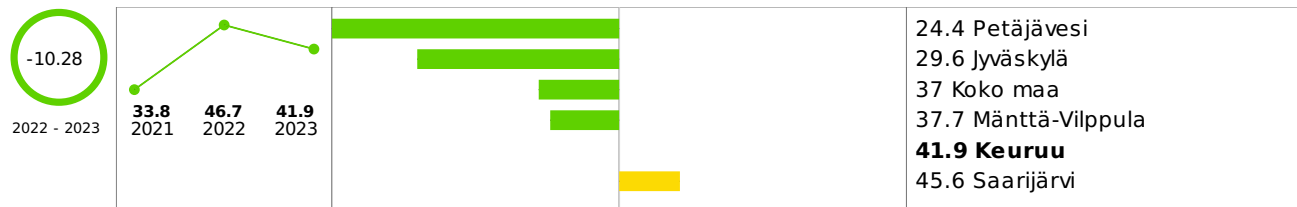
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

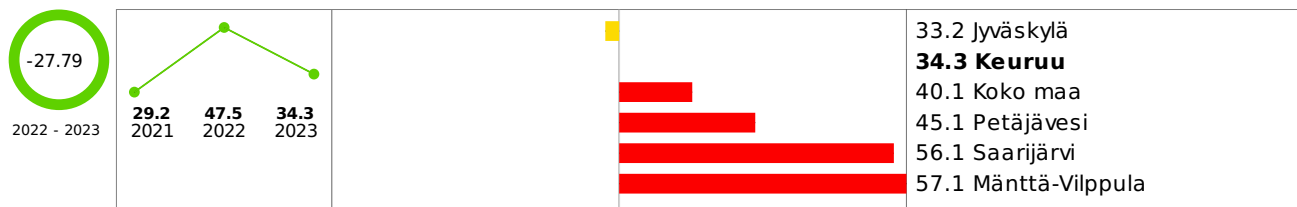
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

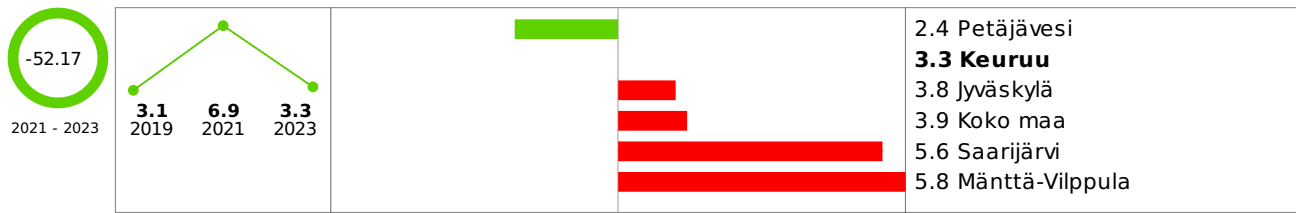
Uimahallin kävijämäärät

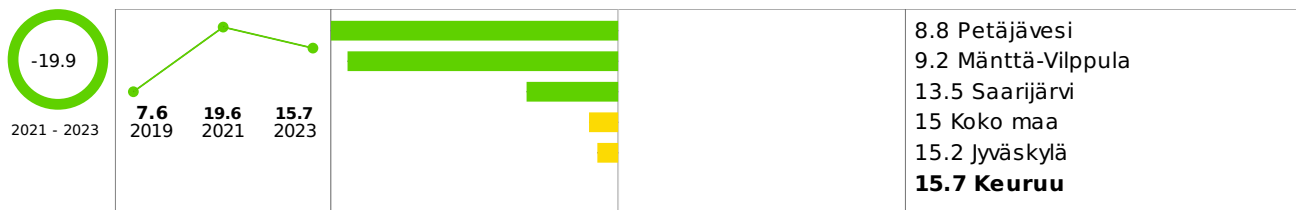
5. Mielenhyvinvointi

Yksinäisyys

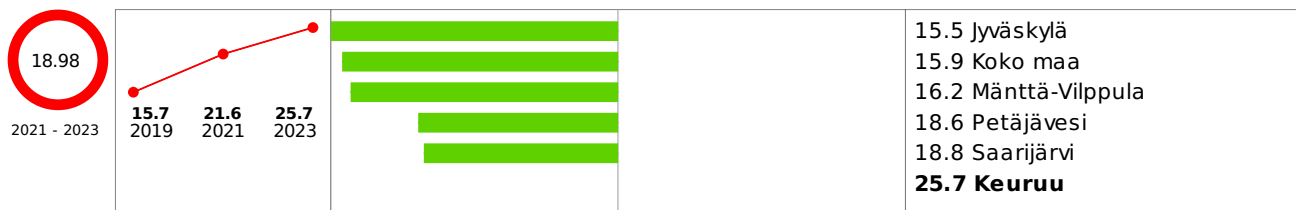
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

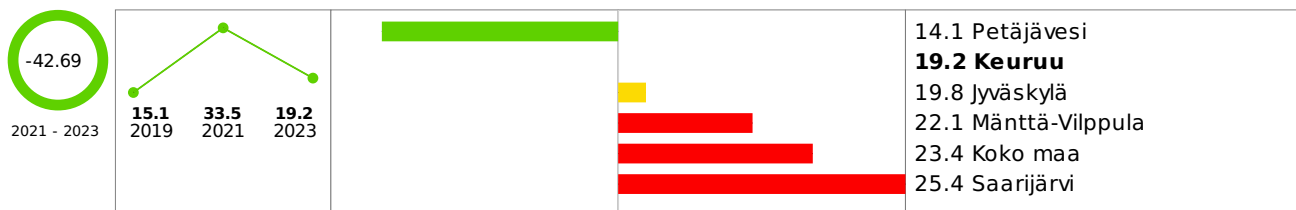

Tuntee itsensä yksinäiseksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

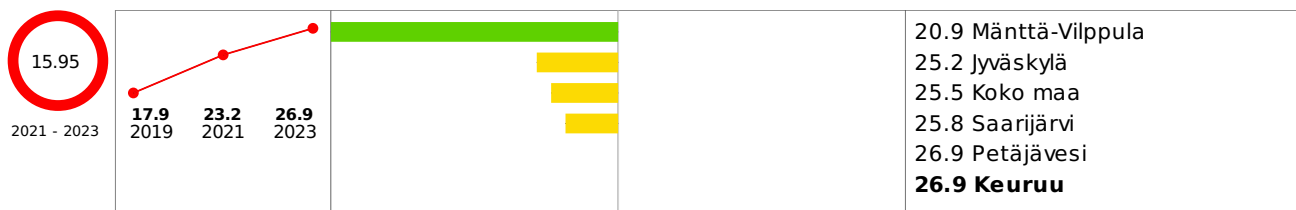

Mielenterveys

Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Vähintään kaksi viikkoa kestänyt masennusoireilu, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

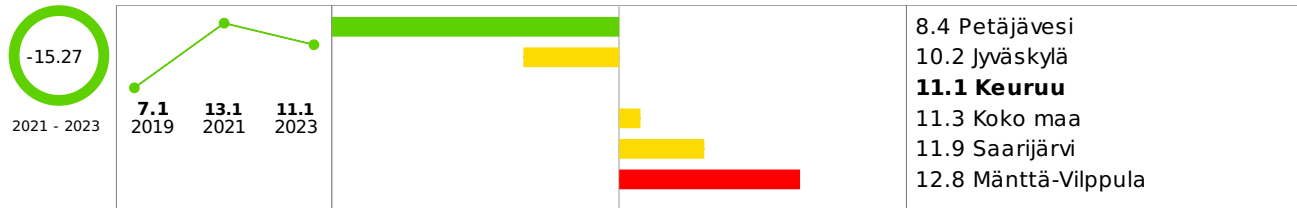

Vähintään kaksi viikkoa kestänyt masennusoireilu, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Terveys

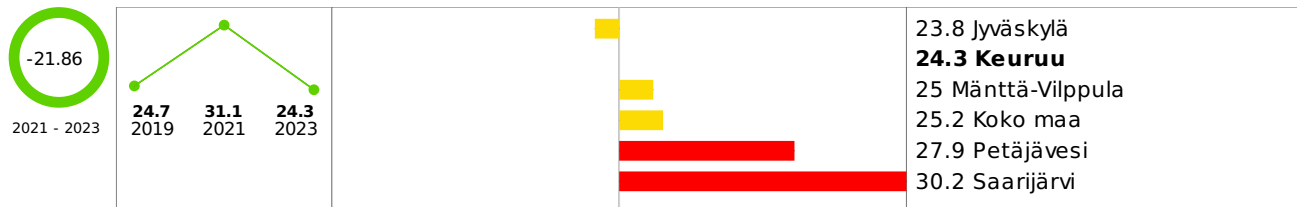
Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

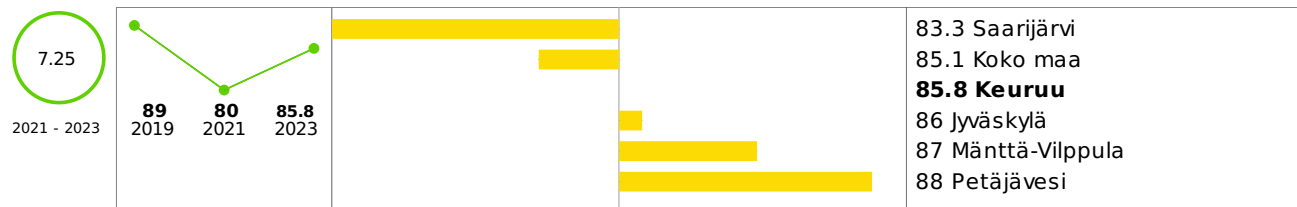

Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Onnellisuus

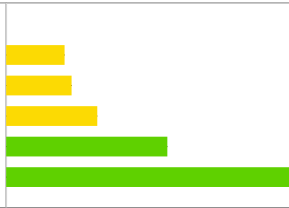
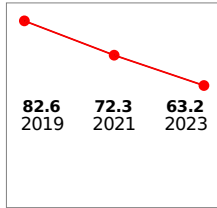
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

-12.59

2021 - 2023

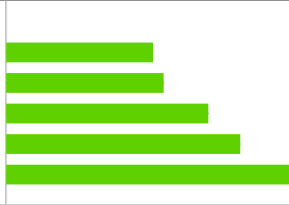
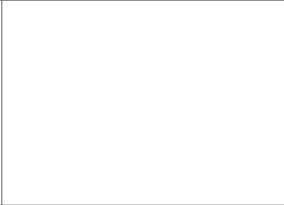
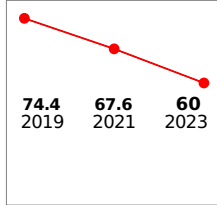

63.2 Keuruu
 65.7 Koko maa
 66 Saarijärvi
 67.1 Jyväskylä
 70.1 Petäjävesi
 75.5 Mänttä-Vilppula

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

-11.24

2021 - 2023

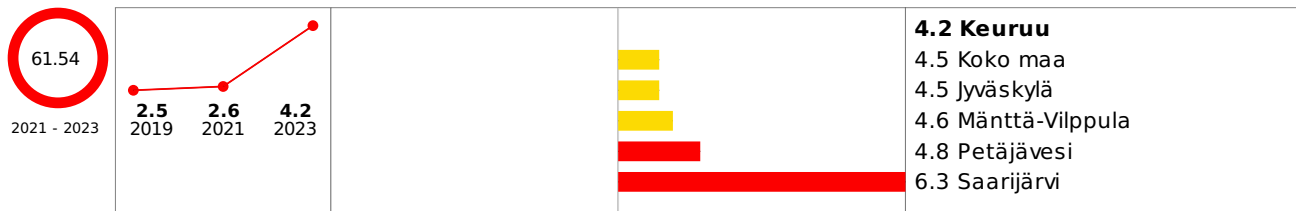

60 Keuruu
 66.9 Koko maa
 67.4 Petäjävesi
 69.5 Jyväskylä
 71 Saarijärvi
 73.5 Mänttä-Vilppula

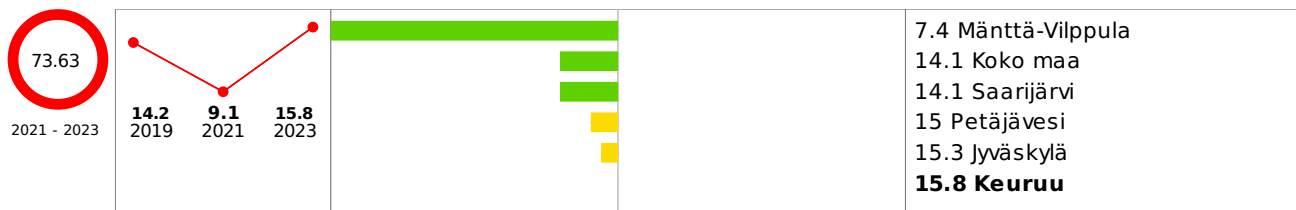
6. Osallisuus

Osallisuus

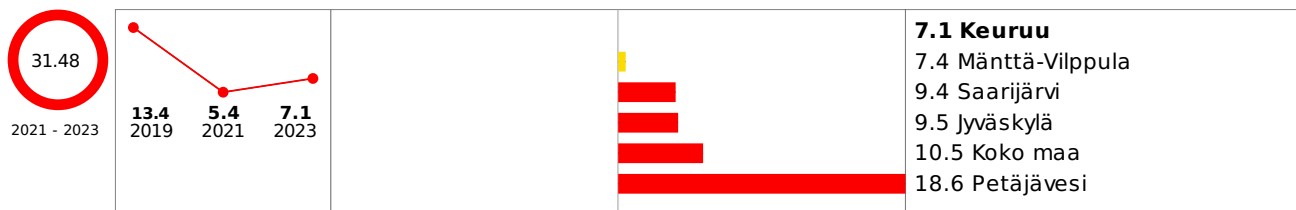
Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

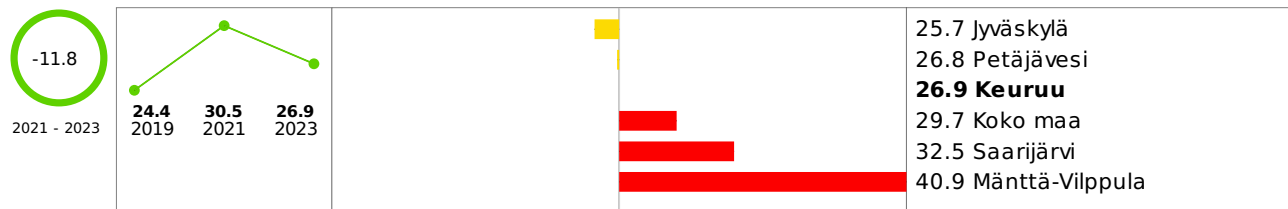
Osallisuus (kokee voitansa vaikuttaa paikkakuntansa asioihin) Asteikko 1 En koe voivani vaikuttaa asioihin - 5 Koen voivani vaikuttaa asioihin.

● 2.8 2023			2.8 Keuruu
-------------------------	--	--	-------------------

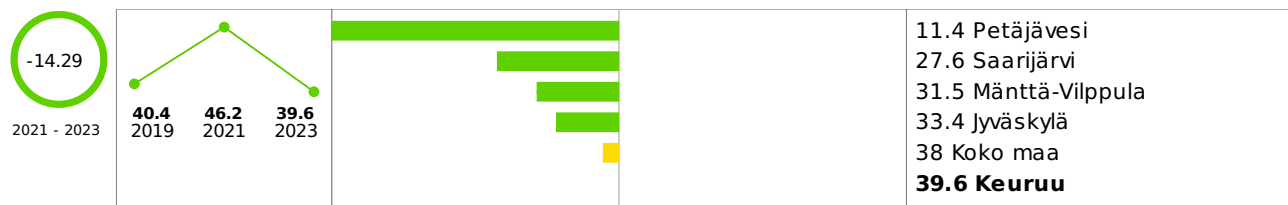
7. Ravitsemus

Ravitsemus

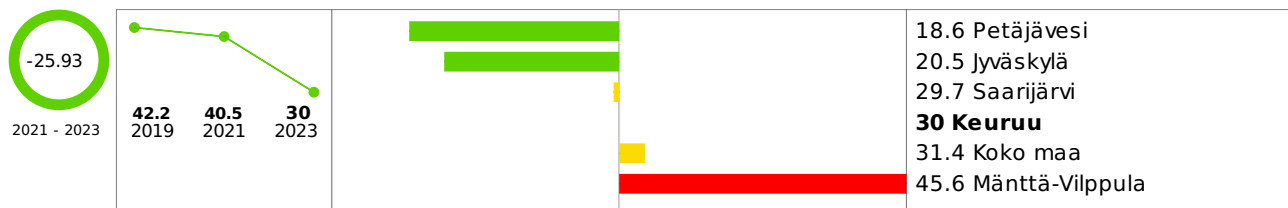
Ei syö aamupalaa joka arkiamu, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

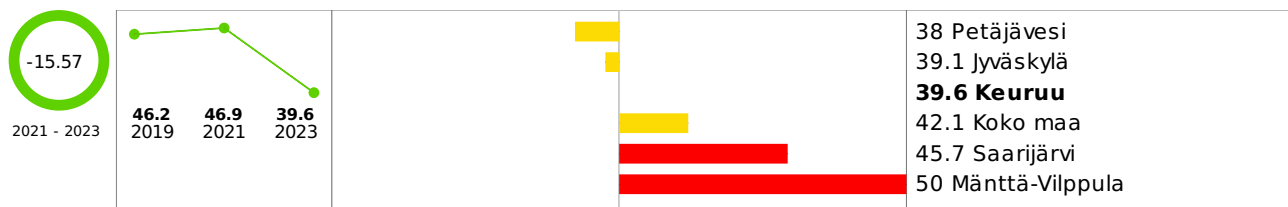
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ei syö koululounasta päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Ei syö aamupalaa joka arkiamu, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ei syö aamupalaa joka arkiamu, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Hyvinvointikertomus 2023

2 Kokonaisuudet

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi on valittu 7 tavoitekokonaisuutta, jotka ovat:

1. Ehkäisevä työ
2. Elinvoima
3. Kulttuuri
4. Liikunta
5. Mielenhyvinvointi
6. Osallisuus
7. Ravitsemus

2.1 Ehkäisevä työ

Ehkäisevä työ koostuu ehkäisevästä päihde- ja väkivaltatyöstä. Ehkäisevää työtä tehdään yhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Yhdyshenkilönä hyvinvointialueelle toimii hyvinvointikoordinaattori.

Vuoden 2023 tapahtumia ja toimenpiteitä:

Keuruun yhdistyksistä A-kilta ry ja Ystäväntupa ry järjestivät tukitoimintaa päihdekuntoutujille ja ennalta ehkäisevää päihdetyötä. Keuruun Ystäväntuvan tiloissa järjestettiin AA-toimintaa viikoittain. Keuruun seurakunta tarjosi tukea päihdekuntoutujille ja järjesti mm. leirejä päihdekuntoutujille.

Vuoden ilmiöksi nuorten keskuudessa nousi sähkötupakka, jonka käyttö yleistyi nuorten keskuudessa. Lisäksi nikotiinipussien yleistyminen markkinoilla näkyy myös nuorissa. Koulut, nuorisopalvelut ja Keski-Suomen hyvinvointialue tiedottavat eri sähköisten kanavien kautta (mm. verkkosivujen ja wilman kautta) päihteisiin liittyvistä vaaroista ja ongelmista, sekä tarjolla olevista tukipalveluista perheitä ja sidosryhmiä. Nuorten päihteiden käyttöä käsiteltiin Iso N-ryhmässä (kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnan nimeämä Nuorisolain 1285/2016 luvun 9 mukainen monialainen yhteistyöryhmä) sekä yhteisöllisen oppilashuollon ryhmässä.

Ehkäisevää päihdetyötä tehtiin yhteistyössä Multian ja Petäjäveden kuntien kanssa. Syksyllä kokoonnuttiin kerran valtakunnallisten järjestöjen, Hyvaksin asiantuntijoiden ja poliisin kanssa. Tilaisuuden tarkoituksena oli keskustella tilannekuvasta läntisessä Keski-Suomessa.

Suomessa alkoholin kulutus laski valtakunnallisesti vuonna 2023.

Ehkäisevän väkivaltatyön osalta kouluissa järjestettiin turvataitopajoja.

Tavoitteet:

Keuruulla kasvatetaan lapsia ja nuoria päihteettömään elämään.

Päihdehaittojen lieveilmiöitä pyritään minimoimaan ja tukipalveluita pyritään tuottamaan monipuolisesti.

Keuruulla tunnistetaan väkivalta ilmiönä, läheissuhdeväkivaltaa pyritään ehkäisemään moniammatillisessa yhteistyössä ja ohjaamaan ihmisiä avun piiriin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

2.2 Elinvoima

Vuoden 2023 tapahtumia ja toimenpiteitä:

Vuoden 2023 aikana valmisteltiin TE25 uudistusta. Kotouttamisohjelmaa työstettiin yhteistyössä Multian ja Petäjäveden kuntien kanssa. Keuruun kaupunki laati myös metsäsuunnitelman sekä matkailu-, viestintä- ja markkinointistrategiat. Lisäksi tuulivoiman investointeja kartoitettiin ja valmisteltiin tuulivoimakaavoituksen periaatteet. Vuoden aikana edistettiin Keurusselän retkeilyalueen perustamista hankkeella, jolle myönnettiin jatkoaikaa vuoden 2024 loppuun.

Kuntalaiskyselyn mukaan kaupungin asukkaat kokivat elinympäristönsä viihtyisänä ja turvallisena. Tärkeimmiksi nostoiksi alueen viihtyisyyteen liittyvissä mielikuvissa nousivat luonto, palvelut, sijainti, turvallisuus ja harrastusmahdollisuudet.

Yritysten liikevaihto supistui Keuruun seudulla vuonna 2023 yhteensä 3,2 %, mutta samaa trendiä oli havaittavissa koko valtakunnassa. Yritysten henkilöstömäärä sen sijaan lisääntyi Keuruun seudulla 1,4 %. Avoimien työpaikkojen määrä alueella väheni.

Työttömien työnhakijoiden määrä lisääntyi 9,9 % -> 12,5 % vuosina 2022 - 2023.

Tavoite: Keuruulaisten taloudellinen ympäristö on houkutteleva yrittäjille ja työssäkävijöille ja se tarjoaa monipuolisesti mahdollisuuksia toimeentulon hankkimiseen. Keuruun asuinympäristö on asukkaille viihtyisä ja turvallinen.

2.3 Kulttuuri

Vuoden 2023 tapahtumia ja toimenpiteitä:

Keuruun Museo

Keuruun museon kävijämäärä jatkoi hienoista kasvuaan erityisesti maksaneissa asiakkaissa. Kävijämäärä oli kokonaisuudessaan n. 10900 vuonna 2023. Museo järjesti yhteensä 14 näyttelyä omissa tiloissa ja viisi (5) muissa kuin omissa tiloissa. Muita tiloja olivat Lehtiniemen palvelutalon aulagalleria sekä Kimaran tilat.

Museon merkitys Kulttuuriporaat-kulttuuriovetussuunnitelman toteutuksessa oli jälleen merkittävä: museo toteutti useita omia kokonaisuuksia eri luokka-asteille; myös varhaiskasvatus huomioitiin. Päiväkotij- ja koululaisryhmiä vieraili museon näyttelyissä lisäksi muutoin. Yhteensä kävijöitä/osallistujia tässä ryhmässä oli 734.

Loppuvuodesta 2023 alkanut Haapamäki - muistojen ja matkailun rautatiekylä Leader-hanke kiinnosti erityisesti ikäihmisten keskuudessa ja tavoitti lukuisia muistelijoita osallistumaan ja kertomaan muistojaan rautatieyhteisöstä. Samaten yhteistyössä kirjaston ja kansalaisopiston kanssa toteutettu kulttuuriluentosarja keräsi yleisöä tuttuun

tapaan.

Keuruun kansalaisopisto

Kansalaisopisto toimi vuonna 2023 kolmen kunnan alueella yhteensä 40 eri toimipisteessä. Valikoimissa oli yleisöluentoja, ikääntyvien verkkoluentoja, kymmentä eri kieltä, taideaineiden opetusta, tietotekniikkaa, liikunta- ja terveystunteja, musiikkia, kädentaitoja, kotitaloutta, taiteen perusopetusta ja erilaisia yhteiskunnallisia aiheita. Kurssija toteutettiin myös yhteistyössä eri järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Toisen asteen opiskelijoiden oli mahdollista sisällyttää kansalaisopiston kurssija opintosuorituksiinsa. Vuosi 2023 oli Keuruun kansalaisopiston toiminnan 60-vuotisjuhlavuosi. Merkkivuoden aikana julkaistiin pienimuotoinen painettu historiikkikirja ja toteutettiin opiston historiaa esittelevä verkkosivusto.

Opetustunteja annettiin yhteensä 8708, josta vapaan sivistystyön opetusta 8486 ja taiteen perusopetusta 222 tuntia. Kyläkuntien (mukaan lukien Haapamäki) osuus opetuksesta oli Keuruulla 21 prosenttia. Opiskelijamäärä (erillisiä henkilöitä) oli 2187. Eri kurseille osallistuneita opiskelijoita oli vuonna 2023 yhteensä 4998. Eniten opiskelijoita oli liikunta- ja terveysaiheilla kursseilla 2109 (42,2 % kokonaismäärästä). Tunteja liikunnassa ja terveydessä pidettiin 1610 (18,5 %). Musiikissa opiskelijoita oli 940 (18,8 %) ja opetustunteja 2451 (28,2 %). Käden taitoja opiskeli 622 (12,4 %) ja opetustunteja toteutui 1 753 (20,1 %). Taideaineiden opiskelijamäärä oli 514 (10,3 %) ja tuntimäärä 1 232 (14,1 %). Viidenneksi suurin aineryhmä olivat kielet, joita opiskeli 272 henkilöä (5,4 %) ja opetettiin 1073 tuntia (12,3 %). Yleisöluennoilla ja yhteislaulutilaisuuksissa oli osallistujia yhteensä 390.

Kansalaisopiston opetuksen jakautuminen:

Keuruu 69,5 % (5951 tuntia)

Multia 9,8 % (839 tuntia)

Petäjävesi 20,2 % (1732 tuntia)

Verkkokurssit 0,5 % (44 tuntia)

Läntisen Keski-Suomen musiikkiopisto

Vuonna 2023 musiikin perusopetukseen osallistui keskimäärin 107 oppilasta. Ainoastaan Keuruulla toimivan 0-6-vuotiaiden musiikkileikkikouluun osallistui 29 lasta. Opetusta annettiin yhteensä 4892 tuntia, josta musiikkileikkikoulun osuus oli 50 tuntia. Koko opetus oli valtionosuuden piirissä. Musiikkiopisto järjesti vuoden 2023 aikana Keuruulla 12 julkista oppilaskonserttia, joissa kuuliijoita oli yhteensä 570. Keväällä 2023 toteutettiin myös koululaiskonsertit Haapamäen ja Pohjoislahden kouluilla.

Musiikkiopiston opetuksen jakautuminen:

Keuruu 75,3 % (3683 tuntia)

Multia 1,4 % (70 tuntia)

Petäjävesi 23,3 % (1139 tuntia)

Kirjasto

Vuonna 2023 Keuruun kirjastoista otettiin 150 085 lainaa ja niissä vierailtiin 72 613 kertaa. Jälkimmäisessä oli kasvua edelliseen vuoteen yli 4 000 käynnin verran. Kirjaston järjestämiin koulutuksiin, kuten kirjavinkkauksiin, kirjastonkäytön ohjaukseen ja digineuvontaan osallistui yhteensä 872 henkilöä, joista valtaosa oli alle 18-vuotiaita. Kirjasto järjesti 130 kaikille avointa tilaisuutta ja tapahtumaa, joihin osallistui yhteensä 1 807 henkilöä. Lisäksi kirjastojen tiloissa järjestettiin liki 50 muiden toimijoiden tapahtumaa ja kirjasto oli mukana useissa muualla järjestetyissä tapahtumissa. Kirjastojen tiloja käytettiin aktiivisesti myös esimerkiksi opiskelussa, etätyössä, näyttelyissä, yhdistystoiminnassa, kansalaisopiston opetuksessa ja muunlaisessa ryhmätoiminnassa.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritalo Kimaran toimintoja pyöritettiin yhteistyössä tukiyhdistys Estatan kanssa, joka vastasi kahviopalveluiden tuottamisesta. Isäntäpalveluita ei enää kyetty tuottamaan talkootyönä, joten ne jäivät kulttuurisihteerin tehtäväksi. Kulttuuritoimen oman tapahtumatuotannon lisäksi suurimmat käyttäjäryhmät ovat kansalais- ja musiikkiopisto sekä eläkeläisjärjestöt. Talon käyttöaste oli syksyllä sen historian vilkkain. Yleisötapahtumia järjestettiin n. 70. Kävijöitä talossa oli noin 3500 kahvion asiakaskäyntejä 1 526. Talkootyötunteja kirjattiin 763. Kulttuuriopetussuunnitelmaa toteutettiin yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Kokonaiskävijämäärä kulttuuriportailla oli 3900 henkilöä. Lastenkulttuurin sisällöt ja volyymi ovat Keuruulla erinomaisella tasolla. Keuruu on valtakunnallisen lastenkulttuuriverkoston jäsen. Einari Vuorela Runopalkinto jaettiin kaden runoilijan kesken ja sen saivat Jussi Hyvärinen ja Sirpä Kyyrönen. Veteraaniperintötyöhön perustettiin toimikunta. Itsenäisyys- ja veteraanipäivän juhllallisuksia jatketaan.

Tavoite:

Keuruu tarjoaa monipuolisesti erilaisia kulttuurielämyksiä, sivistystä ja matalankynnyksen mahdollisuuksia osallistua toimintaan. Kulttuuria tuotetaan yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

2.4 Liikunta

Vuoden 2023 tapahtumia ja toimenpiteitä:

Liikuntapalvelut panostivat vuonna 2023 erityisesti aikuisliikunnan kehittämiseen. Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät kasvoivat noin 10 henkilöstä 70 henkilöön. Merkittävimpinä investointeina valmistui Tervan pump track-rata, Haapapuisto ja Keskusurheilukentän peruskorjaus.

Vuoden aikana uimahallin asiakasmäärä kasvoi yli 8 000 asiakkaalla vuodessa. Liikuntapalvelut pyrkivät ennaltaehkäisemään kaatumistapaturmia järjestämällä voimaa ja tasapainoa ryhmiä. Osasta ryhmäläisistä on tarkoitus kouluttaa vertaisohjaajia, jotka ryhtyvät ohjaamaan pääosin ikääntyneille suunnattuja ryhmiä vuonna 2024. Kaatumistapahtumista johtuvat hoitojaksot lisääntyivät Keuruulla vuosina 2021-2022.

Vuonna 2023 move-testien tulokset paranivat sekä 5. että 8. luokkalaisilla lapsilla. Seurattavana mittarina on heikon tuloksen saaneiden määrä eli vähemmän lapsia saivat heikon tuloksen verrattuna edellisvuoteen.

Vuonna 2023 tehtiin myös kouluterveyskysely, jossa kartoitettiin vähintään 1h viikossa liikuntaa harrastavien määrää. Edelliseen tutkimukseen verrattuna lukion ja alakoulun oppilaat liikkuvat enemmän, mutta yläkoululaiset vähemmän verrattuna vuoteen 2021.

Tavoite:

Keuruulaiset liikkuvat liikuntasuosituksen mukaan. Kaupunki tarjoaa monipuolisesti erilaisia liikkumismahdollisuuksia ja tekee tiivistä yhteistyötä liikuntaa järjestävien seurojen kanssa.

2.5 Mielenhyvinvointi

Vuoden 2023 tapahtumia ja toimenpiteitä

Ennaltaehkäisevää mielenterveystyötä toteutti Keuruulla kolme yhdistystä: Ystävätupa ry, Mielentie ry ja Fimfami ry (mielenterveysomaisille suunnattu yhdistys).

Keuruun kaupunki pyrki ehkäisemään nuorten mielenterveyden haasteita mm. resursoimalla koululle lisähenkilöstöä esimerkiksi kasvatusohjaajia, koulunuorisotyöntekijän ja koulunkäynninohjaajia. Kaupunki on myös resursoinut nuorisopalveluihin mm. järjestämällä etsivää nuorisotyötä, nuorten työpajatoimintaa ja kouluttanut nuorisotiloilla työskenteleviä henkilöitä.

Kaupunki pyrki tukemaan ja tekemään yhteistyötä paikallisten järjestötoimijoiden kanssa, jotka järjestivät kohtaamistilaisuuksia toiminnassaan kunnan asukkaille. Lisäksi kaupunki on pyrkinyt torjumaan yksinäisyyttä, järjestämällä avoimia kohtaamistilaisuuksia ikäihmisille kahvia ja kohtaamisia tilaisuuksien muodossa. Lisäksi kohtaamismahdollisuuksia on järjestetty mm. kansalaisopiston ryhmissä, kirjastoilla, liikuntaryhmissä ja kulttuuritilaisuuksissa.

Elinvoimapaalvelut ovat edistäneet toimintaympäristön turvallisuutta mm. liikenneturvallisuuden osalta ja edistäneet työllisyyttä, jotka ovat yhteydessä taloudelliseen hyvinvointiin.

Mielenterveyden edistämistä on tehty yhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Vuonna 2023 Keuruun terveyskeskuksen nuorten mielenterveystiimi organisoitui uudestaan, joka tehosti hoitoon pääsyä. Nuorille on mahdollistettu walk-in tyyppinen vastaanotto viikoittain.

Mielenhyvinvoinnin edistämisen tavoite:

Tavoitteena on vahvistaa mielensterveyttä ja ennalta ehkäistä mielensterveyteen kohdistuvia uhkia.

2.6 Osallisuus

Vuoden 2023 tapahtumia ja toimenpiteitä

Kuntalaisille järjestettiin erilaisia asukastilaisuuksia osallisuuden edistämiseksi. Asukastilaisuuksia järjestettiin mm. metsäsuunnitelman päivittämisestä, tuuli- ja aurinkovoimaan liittyen sekä yhdistyksille järjestökahveja ja seurafoorumeita. Lisäksi vuonna 2023 järjestettiin ensimmäiset "Keuristi-kerhon" tapaamiset, jossa kaupunginjohtaja päättäjien kanssa järjesti asukasosallisuustilaisuuden. Toimintaa jatketaan vuonna 2024.

Vuoden aikana päätettiin perustaa liikuntaseurojen seuraparlamentti seurojen osallisuuden parantamiseksi.

Lasten ja nuorten osallistuvaa budjetointia pilotoitiin vuoden aikana ja vuonna 2024 tullaan rakentamaan nuorille katos Tervaan sekä tekemään festarimatka.

Syksyllä 2023 toteutettiin ensimmäistä kertaa kuntalaiskysely, jossa kartoitettiin asukkaiden tyytyväisyyttä kaupungin palveluihin ja ympäristöön.

Lisäksi elinkeinoelämää on osallistettu mm. yrittäjäbarometrillä ja matkailun kehittämistilaisuuksissa.

Keuristikerho kokoontuu

Tervetuloa keskustelemaan Keuruun kaupungin ajankohtaisista asioista yhdessä päättäjien kanssa! Keuristikerhossa kuntalaisilla on mahdollisuus esittää kysymyksiä ja saada lisätietoa mielenpäällä olevista asioista.

Ensimmäisen Keuristikerhon teema:
Keuruun kaupungin talouden tasapainottamisohjelma

Maanantai 6.11. klo 17.30
Keuruun Megamarket, MegaCafé

Markku Puro, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Saara Kässi-Jokinen, kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Noora Pajari, kaupunginjohtaja

Tilaisuudessa on kahvitarjoilu, lämpimästi tervetuloa!

2.7 Ravitsemus

Vuoden 2023 tapahtumia ja toimenpiteitä

Vuoden aikana ravitsemuksen edistäminen haki muotoaan. Ennen ravitsemusterveyden edistäminen on kiinteästi ollut yhteydessä ateriapalveluihin, jotka yhtiöitettiin vuonna 2023. Ravitsemuksen edistämistä toteutetaan yhteistyössä naapurikuntien Petäjäveden ja Multian, Keurusseudun ateria- ja tukipalveluiden kanssa ja Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa.

Syksyllä järjestettiin kolme työpajaa ammattilaisille, joiden teemat olivat:

- Varhaiskasvatus (Petäjävesi)
- Koulut (Keuruu)
- Ikääntyneet (Multia)

Työpajojen tarkoituksena oli luoda jatkoaskelmerkkejä ja nostaa esiin tarpeita ravitsemusterveyden edistämiseksi.

Ravitsemustietoutta on edistetty pienissä määrin mm. osana liikuntaneuvontaa ja Loisto lauantai-perhetapahtumassa.

Tavoitteet:

Keuruulla kasvatetaan lapsia ja nuoria tasapainoiseen ja monipuoliseen ruokasuhteeseen.

Ikääntyneille mahdollistetaan avoimia tilaisuuksia sosiaaliseen kanssakäymiseen ja monipuoliseen ruokailuun.

Kaupunki jalkauttaa Keski-Suomen hyvinvointialueen maakunnallista "Hyvinvointia ravitsemuksesta" -suunnitelmaa.

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

3 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

Lähteet